

VI.

Андрей едва вървеше след татарката въ темната и тѣсна пештера съ хлѣбътъ. „Скоро ще ни бѣде видѣло“, каже проводницата: „ние се приближаваме къмъ това мѣсто, дѣто сѣмъ азъ турила свѣшникъ.“ Стѣнитъ зехъ по-малко да се освѣтяватъ. Тъ додохъ до едно мѣсто, дѣто, види се, да е билъ параклисъ; до стѣната бѣ въсправенъ тѣсенъ столъ, а надъ него се видѣше истритъ и побѣлѣлъ образъ св. Богородица. Малко сребърно кандилце едва едва свѣтѣше предъ него. Татарката се наведе и зе отъ земята мѣденъ свѣштникъ, който бѣ оставила, а на свѣшникътъ висѣхъ на верижки штипици и гасилникъ. Тя го зе и запали го отъ кандилото. Станъ видѣло и тия, като вървѣхъ заедно, то освѣтени отъ огъня, то затемнени отъ темна, като вѣгленъ, сѣнка, напомняхъ картинитъ на Герардо delle notte. Лицето на рицари здраво, младо и хубаво, а на другарката му измѣчено и блѣдно. Проходътъ станъ малко по-широкъ и Андрей се поизправи. Той изгледваше стѣнитъ. Тука, както и въ киевскитъ пештери, се видѣхъ въ стѣнитъ вдлъбнатини, и стоѣхъ на мѣстѣ гробове; а на мѣстѣ се намирахъ човѣшки кости, омекнале отъ влажнината и разсипвахъ се на брашно. И тука види се, имало е свети люде и скривале се отъ мирски бури, бѣди и искушения. На мѣстѣ бѣ много влажно, подъ краката имъ бѣ вода. Андрей се често запираше, та дѣваше на другарката си да си почине, зашото тя се уморяваше часъ по часъ. Дѣто бѣ хапила малко хлѣбъ, само коремътъ ѝ заболѣ, че отученъ отъ храна, и тя често се запираше на едно мѣсто по нѣколко минути, безъ да шавне.

Най-послѣ се показва предъ тѣхъ малка желѣзна врата. „Додохме, слава Богу,“ рече съ слабъ гласъ татарката, дигнъ рѣка да потропа, и нѣмаше сила. Андрей удари силно вратата: заехтъ задъ вратата, зашото бѣ тамъ широко. Слѣлъ двѣ минути зазвѣнтѣхъ ключове, и нѣкой слазѣше по стлѣбата. Отворихъ се вратата; калугеръ ги пустихъ, който стоѣше на тѣсничка стлѣба съ ключъ и свѣштъ въ рѣцѣтъ. Андрей неволно се запрѣ, като видѣ католишки калугеръ, които тѣ съ презрѣние ненавидахъ и обръштахъ се съ тѣхъ по-безчеловѣчно, отъ